

Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság
1.Bf.495/2013/6.

A Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2014. év május hó 6. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés büntette miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 25.B.936/2013/40. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés mértékét 18 (tizennyolc) évre súlyosítja.

A vádlottal szemben 663.246,- (hatszázhatvanháromezer-kettőszáznegyvenhat) forint erejéig vagyonekobjást rendel el.

Az elsőfokú eljárásban a vádlott terhére megállapított bűnügyi költségből 149.046,- (száznegyvenkilencezer-negyvenhat) forintot az állam visel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámítja.

A másodfokú eljárás során felmerült 12.000,- (tizenkettőezer) forint bűnügyi költséget a vádlott köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék a 2013. év november hó 8. napján kihirdetett 25.B.936/2013/40. számú ítéletével a vádlottat emberölés büntette (Btk. 160. § (1) és (2) bekezdés d/ pontja) miatt 15 év szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház. Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés kétharmadának kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámította.

Elrendelte a Pesti Központi Kerületi Bíróság 13.Bk.VI.43502/2011/2. számú határozatával kiszabott 9 hónap börtönbüntetés végrehajtását.

Az 1. társaság, mint magánfél polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította.

A bűnjelek lefoglalását megszüntette és azok megsemmisítését rendelte el.

Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére, a büntetés súlyosításáért, míg a védő enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést. A vádlott az elsőfokú ítéletet tudomásul vette.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.1138/2013/1. számú átiratában - és képviselője a nyilvános ülésen - az ügyészi fellebbezést fenntartotta.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének a perrendi szabályok megtartása mellett eleget tett. Megalapozott tényállást állapított meg, amelyből okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és helyesen minősítette a bűncselekményt.

A büntetés kiszabása során azonban nem vette kellő súllyal figyelembe azt, hogy a vádlott többszörösen büntetett előéletű, vagyon elleni bűncselekmény miatt is állt már bíróság előtt, illetve felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt követte el a cselekményét a vádlott, valamint azt sem, hogy kíméletlenül, esélyt sem hagyva az időskorú sértettnek, hajtotta végre a bűncselekményt.

Erre tekintettel a középértéket meg nem haladó fegyházbüntetést enyhének tartotta.

Kifejtette még az ügyészség, hogy a Btk. 74. § (1) bekezdés d/ pontjára figyelemmel, mely szerint arra a vagyonra, amely a bűncselekmény során szerzett vagyon helyébe lépett, vagyonekobjást kell elrendelni, ezt az intézkedést szükséges foganatosítani a vádlottal szemben.

A tényállás alapján az eltulajdonított ékszerek közül az aranyláncot egy zálogfiókban kb. 100.000,- forintért adta el a vádlott, míg az ékszereket következő nap 500.000,- forintért ismeretlen helyen értékesítette. Erre tekintettel a vagyonekobjást 600.000,- forint tekintetében kell elrendelni.

Mindezek alapján az ügyészség indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Be. 372. § (1) bekezdése alapján változtassa meg és a vádlottal szemben kiszabott fegyházbüntetést súlyosítsa, a közügyektől eltiltást mellékbüntetésként kiszabottnak tekintse, a vádlottal szemben vagyonekobjást rendeljenek el 600.000,- forint erejéig, egyebekben pedig az ítéletet hagyja helyben.

A védő a nyilvános ülésen az enyhítésért bejelentett fellebbezését fenntartotta, továbbá az ügyész súlyosítására irányuló fellebbezésével szemben arra hivatkozott, hogy az ügyészség által sorolt súlyosító körülményeket az elsőfokú bíróság az ítéletében már értékelte.

A nyilvános ülésen jelenlévő sértetti hozzátartozó nem kívánt felszólalni.

A vádlott utolsó szó jogán változatlanul arra hivatkozott, hogy nem ismerte korábban a sértettet, nem tervezte előre a cselekményét és elnézést kért a nyilvános ülésen jelenlévő sértetti családtagoktól.

A Fővárosi Ítéltábla a kétoldalú perorvoslatok alapján a Be. 348. § (1) bekezdésére figyelemmel a Fővárosi Törvényszék ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírálta.

Megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék a perrendi szabályokat az eljárása során alapvetően megtartotta, azonban a tanúkat kihallgatásuk során szükségtelenül figyelmeztette a mentő körülmény elhallgatásának következményeire, mivel 2011. év március hó 1. napjától erre már nem kell kioktatni a tanúkat.

Az igazságügyi szakértők figyelmeztetései sem feleltek meg teljes mértékben a 2009. év október hó 1. napját követő törvényi szabályozásnak, amely szerint a Be. 110. § (1) bekezdése értelmében a hamis szakvélemény adásának a következményeire történő figyelmeztetésnek kell elhangoznia, a korábbi, a Be. 110. § (2) bekezdésében foglalt szakértői esküre történő figyelmeztetés már ezen időponttól hatálytalan.

Mivel a hamis szakvéleményadásra történő figyelmeztetés is elhangzott, a szakértők tárgyaláson tett nyilatkozatai bizonyítékként értékelhetők voltak.

Az említett kisebb szabálysértéseknek az érdemi felülbírálatra kihatásuk nem volt.

A tárgyaláson már korábban kihallgatott, majd később visszaidézett tanúk kihallgatása kapcsán pedig azt rögzíti az ítéltábla, hogy ilyen esetben az újbóli kioktatásuk - ha csak valamilyen rendkívüli körülmény ezt nem teszi indokoltá - szükségtelen.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor észlelve azt, hogy a nyomozás során 1. igazságügyi orvosszakértő a Be. 101. § (2) bekezdésében írt kötelező rendelkezés ellenére a halál okának és körülményeinek vizsgálata kapcsán egyedül adott szakvéleményt, ezt a tárgyalás során orvosolta.

Ellenben éppen ezen eljárási hibára tekintettel 1. igazságügyi orvosszakértőnek a nyomozás során készült szakvéleményét a bizonyítékok sorából ki kell rekeszteni, így arra az elsőfokú ítélet 6. oldalának a második bekezdésében a bizonyítékok értékelése sorában nem is lehet hivatkozni. Ezen szakvéleménynek az ítéltábla általi kirekesztése az egyébként részletes és alapos szakértői bizonyítás bizonyítékkénti értékelését nem érinti.

Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a rendelkezésre álló bizonyítékokat megvizsgálta, egymással összevetette és indokolási kötelezettségét is teljesítette.

Ennek kapcsán legfeljebb annyit jegyez meg az ítéletábra, hogy az ítéletszerkesztés során, ha azt az ügy esetleges bonyolultsága vagy terjedelme, stb. nem indokolja szükségtelen az indokolást olyan tagolással (kérdésfeltevással, számozással, kiemeléssel, stb.) ellátni, amelyek adott esetben túlbonyolítják, vagy éppen a lényegesebb következtetésektől veszik el a hangsúlyt. Mindemellett a bíróság mérlegelése megfelelő és követhető volt.

A vádlott a cselekmény elkövetését beismerte, a beismerése mellett rendelkezésre állt számos további bizonyíték is, ahogyan arról az elsőfokú bíróság indokolásában számot is adott, így szakértői vélemények, tanúvallomások, helyszíni szemlejegyzőkönyve, stb. Ahol az elsőfokú bíróság a vádlotti beismerő vallomástól eltérően állapította meg a tényállást, ott a bizonyítékok értékelése során kellően indokoltan, megfelelő érveléssel tért el attól.

Minderre tekintettel a törvényszék lényegében megalapozott tényállást állapított meg, amelyet csak kisebb mértékben kellett az iratok tartalma alapján pontosítani, illetve kiegészíteni, a Be. 352. § (1) bekezdés a/ pontjára alapítottn az alábbiak szerint:

- A vádlottat a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2003. év szeptember hó 15. napján jogerős 6.B.2022/2003/2. számú határozatával bankkártyával visszaélés büntette miatt 10 hónap börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette (az erkölcsi bizonyítvány adatai alapján).
- a sértett 1945-ben született (a nyomozati iratok alapján, figyelemmel arra, hogy a sértett életkorának a bűnösségi körülmények szempontjából jelentősége van).
- Az elkövetés eszközeként használt kés kb. 12 cm pengenhosszúságú volt (a nyomozati iratok alapján, figyelemmel arra, hogy az elkövetés eszköze lefoglalásra nem került, annak méretére vonatkozóan többféle adat szerepelt a nyomozati iratokban, amely alapján az egzakt meghatározás nem lehetséges).
- Az ítélet 3. oldalán a tényállás második bekezdéséből a rúgásra vonatkozó „véltetően” kitétel mellőzendő, ugyanúgy ahogyan a „minden bizonynyal” megállapítás is, a nagy erejű nyaki szúrás kapcsán (az igazságügyi orvosszakértői vélemények alapján határozott ténymegállapítások tehetők mindkét esetben).
- Az ítélet 3. oldalán a tényállás harmadik bekezdésében a készpénz összegét kb. 200 euroban jelöli meg az ítéletábra azzal, hogy ezen összeg 63.246,- forintnak felelt meg (a készpénz alacsonyabb összegben történő meghatározása az in dubio pro reo elvén alapul, a cselekmény minősítésére kihatása nincs, azonban a vagyonekbevétele szempontjából, annak a minimum összegben történő rögzítése indokolt, és amelynek forintban történő meghatározása úgyszintén emiatt szükséges).

- Az ítélet 4. oldalán az első bekezdés utolsó mondatának második felét mellőzi az ítéletábra, figyelemmel arra, hogy az nem a tényállásba tartozó szakértői feltételezés, relevanciával nem bír.

Mindezen kiegészítésekkel, illetve pontosításokkal az elsőfokú bíróság tényállása megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért a másodfokú felülbírálat alapját képezi.

A törvényszék a tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és a cselekményt is törvényesen minősítette.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság jogi indokolásával egyetértett. A tényállás megállapítása kapcsán irányadónak elfogadott vádlotti beismerő vallomás alapján kétség kívül megállapítható, hogy a vádlott értékszerzési céllal ment be a sértett üzletébe, azonban a cselekmény végrehajtása során a sértett ellenállásába ütközött.

A sértett ellenállásának leküzdése és az anyagi haszon realizálása érdekében használta az élet kioltására alkalmas kését, ami végül a sértett halálához vezetett, és amely révén megszerezte az ékszereket.

Erre tekintettel a törvényszék helyesen minősítette a vádlott élet elleni cselekményét nyereségvágyból elkövetettnek, a vagyon elleni és az élet elleni bűncselekményt külön-külön értékelni az irányadó tényállás mellett nem lehetséges. A cselekmény végrehajtása során megváltozó, rögtönös szándék is egyértelműen megalapozza a súlyosabb bűncselekmény, a minősített emberölés büntetnének a megállapítását.

Az elsőfokú bíróság foglalkozott az esetlegesen felmerülő egyéb minősítő körülmények megállapíthatóságával is, így a sértett hozzátartozóinak vallomásai alapján a cselekmény esetleges előre kiterveltségével, azonban helyesen vonta le azt a következtetést, hogy az azokban felmerült információk nem olyan súlyúak, amelyek alkalmasak lettek volna arra, hogy a vádlotti előadást, illetve védekezést e körben megcáfolják. Meg kell jegyezni, hogy az ügyészség sem vádolta meg a vádlottat az előre kitervelt elkövetéssel.

Vizsgálta az elsőfokú bíróság azt is, hogy a vádlotti cselekmény minősülhet-e különös kegyetlenséggel elkövetettnek. Ugyancsak helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy ezen minősítő körülmény sem állapítható meg a vádlott terhére, azonban az érvelését ki kell egészíteni azzal, hogy a szűrésok számát tekintve nem kizárt a bírói gyakorlatban ezen minősítő körülmény megállapítása, azonban e körben az is jelentőséggel bír, hogy a hat nyakra irányuló szűrésből egyetlen volt nagy erejű, míg a további öt szűrés kis-, közepes erejű volt, amelyek ténylegesen nyolc napon belüli sérülést okoztak volna.

Mindezt együttesen értékelve, az elkövetés módjából sem következett a különös kegyetlenséggel történő elkövetés, azonban azt feltétlen rögzíteni kell, hogy ahhoz igen közelinek tekinthető a végrehajtás. Ezt a körülményt viszont a bűnösségi körülmények között kell értékelni, a vádlott terhére.

A Fővárosi Törvényszék a büntetés kiszabásánál figyelembeveendő bűnösségi körülményeket alapvetően helyesen számba vette, a súlyosító körülmények azok, amelyek kisebb kiegészítésre szorulnak, így a sértett idős volta szintén a vádlott terhére értékelendő, ebből (is) fakad az, hogy kevésbé védekezhetett az őt ért támadással szemben, illetve a már előzőekben említettek szerint a különös kegyetlenséggel történő elkövetéshez közeli, kíméletlen, brutális elkövetés is további súlyosító körülményként értékelendő a vádlott terhére.

Mindezek alapján az ítéltábla egyetértett az ügyészi fellebbezésben foglaltakkal és valamennyi bűnösségi körülményt, a cselekmény tárgyi súlyát és a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyességet figyelembe véve, az első fokon kiszabott szabadságvesztés büntetés súlyosítását indokoltnak találta és ennek megfelelően annak mértékét felemelte.

Az ügyészség fellebbezésében helyesen észrevételezte, hogy a közügyektől eltiltás mellékbüntetés (az egyetlen a hatályos büntetőtörvénykönyv szerint), azonban a rendelkező rész kijavítását emiatt szükségtelennek találta az ítéltábla.

A vádlott az élet elleni bűncselekményt anyagi haszonszerzés végett követte el, melynek mértéke az irányadó tényállás szerint 600.000,- forint értékű ékszer, illetve kb. 200 euro összegű készpénz volt, és amely kapcsán - ahogyan azt az ügyészség a fellebbezésében helyesen hivatkozta - a Btk. 74. § (1) bekezdés d/ pontja értelmében vagyonekrobzást kell elrendelni.

Az ítéltábla ennek megfelelően a vádlottal szemben összesen 663.246,- forint erejéig vagyonekrobzást rendelt el, melynek összege a 600.000,- forint értékű ékszerekből, illetve az elkövetés napján irányadó euro - forint árfolyam (Magyar Nemzeti Bank) alapján a 200 euro összegnek megfelelő 63.246,- forint készpénzből tevődik össze.

A törvényszék, ahogyan ez már korábban rögzítésre került, észlelte, hogy nem a büntetőeljárási szabályoknak megfelelően készült a nyomozás során az igazságügyi orvosszakértői vélemény, amelyet a tárgyalási szakban orvosolt is, azonban a korábbi igazságügyi orvosszakértői vélemény díjának a megfizetésére is kötelezte a vádlottat.

Tekintettel arra, hogy a nyomozás során készült szakvélemény bizonyítékként nem volt értékelhető és ez a vádlott hibáján kívül, a nyomozó hatóság hibájából történt, az ítéltábla e szakvélemény költségének megfizetése alól mentesítette a vádlottat, ezt a költséget az államnak kell viselnie (Be. 338. § (2) bekezdés).

Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

Fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Btk. 99. §-a alapján beszámította a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe.

A másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére a Be. 338. § (1) bekezdése és a Be. 381. § (1) bekezdése alapján kötelezte a vádlottat.

Budapest, 2014. év május hó 6. napján

. Rédei Géza s.k.. Bartkó Levente s.k.. Mató Ágnes s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 25.B.936/2013/40. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.495/2013/6. számú ítéletében írt változtatással a vádlottal szemben a mai napon jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2014. év május hó 6. napján

. Rédei Géza s.k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül: